

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 04. maj 2012. god.
Br. ref.: RK230/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI155/11

Podnosilac

Avni Sahiti i ostali članovi porodice Sahiti

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Opštinskog suda u Vitini br. 22/2004 od 28. maja 2007. god., presude Okružnog suda u Gnjilanu br. 323/2007 od 26. oktobra 2007. god., i presude Vrhovnog suda Kosova br. 52/2008 od 10. juna 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija
Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnet od strane Avnija Sahitija iz Ljubižde u Vitini (u daljem tekstu: „podnosilac“) u ime rođaka Binaze Sahiti i Mergime Sahiti. Podnosilac zahteva je stric pokojne Binaze Sahiti.
2. Podnosilac zahteva veruje da su on i svi članovi njegove porodice, ukupno 27 njih, bili lišeni prava na nadoknadu, kao rezultat odluka nižih sudova, odlučivši da ne odobre nadoknadu svim članovima porodice, uključujući i dalje rođake, nego da nadoknadu ograniče samo na roditelje i braću žrtve.

Pravni osnov

3. Zahtev se zasniva na članovima 113. (1) i 113. (7) Ustava, članovima 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Zakon“), i pravilu 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik“).

Postupak pred Sudom

4. Podnosilac zahteva je dana 1. decembra 2011. god. podneo zahtev Sudu, koji je registrovan pod brojem KI 155/11.
5. Dana 17. januara 2012. god., predsednik je imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami.
6. Dana 19. aprila 2012, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

7. Opštinski sud u Vitini je 10. septembra 2002. god., izrekao presudu (br. P.o. 92/2002), kojom je pronašao A.B. krivim za saobraćajni prekršaj koji je rezultirao smrću Binaze Sahiti i izazvao ozbiljne povrede Mergime Sahiti. A.B. je osuđen na 18 meseci zatvora.
8. A.B. je imao osiguranje motornog vozila “Kosovo e Re”. Bliži i dalji članovi porodice Binaze Sahiti i Mergim Sahiti su uložili tužbeni zahtev za nadoknadu od strane osiguravajuće kompanije za “duševni i fizički bol” usled gubitka člana porodice, Binaze Sahiti, i bola u vezi sa povredama nanetim Mergime Sahiti. Otac preminule je takođe zahtevao nadoknadu za troškove lečenja nastalih od trenutka nesreće do 29. maja 2002. god., kada je Binaze Sahiti preminula u bolnici. Ostali zahtevani troškovi su uključili i troškove sahrane i troškove za podizanje spomenika.
9. Opštinski sud u Uroševcu je 27. novembra 2003. god. zaključio da nije u njegovoj nadležnosti pitanje kompenzacije i odlučio da predmet bude upućen Opštinskom sudu u Vitini.
10. Dana 28. maja 2007. god., presudom br. 22/2004, Opštinski sud u Vitini je naložio osiguravajućem društvu da isplati nadoknadu samo nekima od podnosilaca zahteva, odnosno članovima uže porodice. Opštinski sud je doneo ovu odluku shodno članu 154. ZKP-a uzimajući u obzir izlaganja, dokaze forenzike i zastupanje stranaka u Sudu. Pošto je ocenio zahteve, Opštinski sud je odlučio da ne odobri sav zatraženi iznos.
11. Tužioci su se zatim žalili Okružnom sudu u Gnjilanu protiv odluke Opštinskog suda u vezi sa odobrenom nadoknadom. Tužioci su tvrdili da je Opštinski sud pogrešno primenio materijalno pravo, kršio proceduralne odredbe i da potvrđeno faktičko stanje nije potpuno.
12. Dana 26. decembra 2007. god., presudom br. 323/2007, Okružni sud u Gnjilanu je procenio i odbio žalbu kao delimično neosnovanu. Okružni sud je potvrdio odluku Opštinskog suda u Vitini. Nezadovoljni ishodom u Okružnom sudu tužioci su podneli reviziju Vrhovnom sudu Kosova protiv odluke Okružnog suda.
13. Vrhovni sud Kosova je 10. juna 2011. god., odlukom br. 52/2008, odbio reviziju kao neosnovanu jer presuđeni iznosi dodeljeni tužiocima (roditeljima i braći) od strane

Okružnog suda su bili u skladu sa materijalnim i proceduralnim odredbama. Prema tome, potvrđeno je da je Okružni sud primenio zakon na ispravan način. Štaviše, Vrhovni sud nije pronašao bilo kakvo kršenje proceduralnih odredaba od strane Opštinskog i Okružnog suda.

14. U svom obrazloženju Vrhovni sud je naveo da: "Ovaj sud smatra da su niži sudovi na ispravan način primenili materijalno pravo i u delu tužbenog zahteva drugih tužilaca kada su ustanovili da je u potpunosti neosnovan, zbog toga što je, shodno članu 201. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, predviđeno da u slučaju smrti nekog lica, sud može dosuditi članovima njegove uže porodice (bračni drug, deca i roditelji) pravičnu novčanu nadoknadu za njihove duševne patnje, dok stav 2. istog člana predviđa da se takva nadoknada može dosuditi i braći i sestrama ako je između njih i umrlog postojala trajnija životna zajednica. U ovom slučaju tužioci ne pripadaju bližoj porodici pokojne i uslovi predviđeni stavom 2. ovog zakona nisu ispunjeni."

Tvrdnje podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva tvrdi da dalji rođaci Binaze Sahiti takođe imaju pravo na nadoknadu jer su živeli u "porodičnoj zajednici" po "albanskim (kosovskim) navikama, običajima i tradiciji" i stoga i dalji rođaci imaju pravo na nadoknadu, ne samo roditelji i braća, pošto su oni „velika porodica“ i svi su pretrpeli gubitak.
16. Podnosilac zahteva tvrdi da bi osiguravajuće društvo trebalo da odgovori na njihov zahtev za plaćanje za slanje Binaze Sahiti u inostranstvo na lečenje, što bi moglo da joj spasi život.
17. Podnosilac zahteva tvrdi da su niži sudovi kršili sudske procedure od početka postupka u Okružnom sudu sve do konačne odluke Vrhovnog suda. Podnosilac zahteva tvrdi da su sudovi kršili Ustav, ne navodeći posebne članove Ustava.

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Da bi bio u mogućnosti da presudi o zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da proveriti da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti.
19. U tom smislu, Sud se poziva na pravilo 36. (1) (a) i (c) Poslovnika o radu, koje glasi da je Sudu dozvoljeno da rešava zahteva samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva i ako zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilo 36. (2) predviđa da Sud odbaci zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi da (a) Zahtev nije *prima facie* opravdan; (b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, (c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagantovanih Ustavom, (d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju.
20. Očigledno je iz ovog podneska da podnosilac zahteva zahteva od Suda da oceni odluke nižih sudova što se tiče adekvatnosti dodeljene nadoknade porodici Sahiti, kao i odluke da se ne da nadoknada podnosiocu zahteva i članovima dalje rodbine.
21. Sud ponavlja da nije sud četvrtog stepena i stoga ne može ponovno suditi o slučajevima ili oceniti činjenice koje su dovele do toga da niži sudovi usvoje tu odluku, a ne neku drugu.
22. Ovaj zahtev proističe iz pogrešnog shvatanja uloge suda. Sud ne može oceniti činjenice koje su dovele do odluka nižih sudova osim ako je bilo flagrantnih i očiglednih arbitrarnih zaključaka od strane sudova koji bi rezultirali povredom individualnih

prava i sloboda zaštićenih Ustavom (*Sisojeva i drugi protiv Letonije*, odluka ESLJP-a, br. 60654/00 od 15. januara 2007. god.).

23. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, *Shub protiv Litvanije*, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, hr. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
24. Osim toga, podnosilac zahteva nije uspeo potkrepiti svoje tvrdnje da su odluke nižih sudova povredile njegova ustavna prava i slobode i članova njegove porodice.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava i pravilom 36. Poslovnika o radu, dana 19. aprila 2012. god., jednoglasno

ODLUČUJE

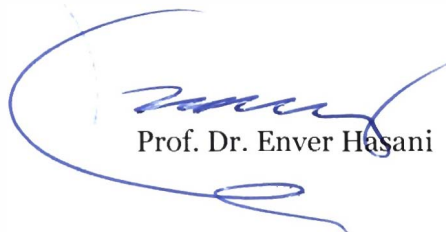
- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Predsednik Ustavnog suda

Robert Carolan

Prof. Dr. Enver Hasani